

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sdo/14/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200133
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6013200133.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Agro Čelovce, s.r.o. so sídlom 77 Čelovce, IČO: 36 621 269, zastúpený Advokátskou kanceláriou Laššák, s.r.o. so sídlom Rudlovská cesta 33, Banská Bystrica, proti žalovanému: Slovenská inšpekcia životného prostredia, ústredie, so sídlom v Bratislave, Karloveská 2, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 3397001312/8791-33584/25/2012/Ant zo dňa 23. novembra 2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. februára 2014, č. k. 4Sžo/2/2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania .

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 12. februára 2014, č. k. 4Sžo/2/2014 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. septembra 2013, č. k. 23S/12/2013-74, ktorým krajský súd podľa § 250j ods.1/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného č. 3397001312/8791-33584/25/2012/Ant zo dňa 23. novembra 2012 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica č. 3397301912/7684-24785/Huť zo dňa 6. septembra 2012 vo výroku o výške uloženej pokuty tak, že žalobcovi ukladá sankciu - pokutu vo výške 5500 €. Vo zvyšnej časti rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18. septembra 2013, č. k. 23S/12/2013-74 potvrdil. Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Žalobca proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (č. k. 4Sžo/2/2014 zo dňa 12. februára 2014,) podal dovolanie. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozhodol v zmysle § 243b ods. 2, veta druhá O.s.p. tak, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžo/2/2014 zo dňa 12. februára 2014 zmenil tak, že mení rozhodnutie žalovaného č. 3397001312/8791-33584/25/2012/Ant zo dňa 23. novembra 2012 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská

Bystrica č. 3397301912/7684-24785/Huť zo dňa 6. septembra 2012 vo výroku o výške uloženej pokuty tak, že žalobcovi sankciu - pokutu, neukladá. Uplatnil si náhradu trov konania.

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. februára 2014, č. k. 4Sžo/2/2014 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku - ustanovujúcej správne súdnictvo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal dovolanie žalobcu a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta O.s.p.).

Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 tretia veta O.s.p.).

Proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 5 je prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak (§ 250ja ods. 5 O.s.p.).

Vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom (§ 250j ods. 5 O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Vychádzajúc s citovanej právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo vyplýva, že proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný, teda vychádzajúc zo znenia právnej normy upravujúcej prípustnosť opravného prostriedku proti rozhodnutiu najvyššieho súdu je zrejmé, že proti rozhodnutiu najvyššieho súdu nie je prípustný tak riadny ako aj mimoriadny opravný prostriedok a súčasne zo žiadneho ustanovenia piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo nevyplyva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v správnom súdnictve. Pokiaľ zákonodarcu v právnej norme ustanovenej v § 250ja ods.5 O.s.p. pripúšťa opravný prostriedok podľa štvrtej časti proti rozsudku súdu, ktorý rozhodol podľa § 250j ods. 5 O.s.p., uvedenú právnu úpravu je možné aplikovať v prípade podaného dovolania vo veciach, v ktorých rozhodoval okresný súd ako súd prvého stupňa a krajský súd ako súd odvolací, a to práve vychádzajúc z účelu a cieľa zákonodarcu zabezpečiť právnu ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, ktorých ochrana bola predmetom konania pred okresným a krajským súdom a to vzhľadom na právnu úpravu ustanovenú v § 250ja ods.5 O.s.p. v prvej vete za čiarkou t. j. ak nie je ustanovené inak. Z uvedeného plyní záver, že najvyšší súd v správnom súdnictve v zásade nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať vo veci dovolania podaného proti rozhodnutiu najvyššieho súdu, z ktorých dôvodov neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že problematikou prípustnosti opravného prostriedku v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 250ja ods.5 O.s.p. sa už zaoberal najvyšší súd v obdobnom prípade v rozhodnutí sp. zn. 2Sdo/4/2012 zo dňa 22. augusta 2012, a preto v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. na

uvedené rozhodnutie v danom prípade poukazuje a právny záver vyslovený najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 2Sdo/4/2012 cituje nasledovne:

„V civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania a mimoriadneho dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde. V správnom súdnictve sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už samotné správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania alebo mimoriadneho dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť mätúce, že správne a občianskoprávne súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe.

Výnimku z vyššie uvedeného tvoria iba veci správneho súdnictva s tzv. plnou jurisdikciou v zmysle § 250i ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, avšak len v prípadoch, kde súdom prvého stupňa v správnom súdnictve je okresný súd (t.j. § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.).

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované zákonné ustanovenie je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Proti rozsudku súdu vydaného v tzv. plnej jurisdikcii, v ktorom môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán je v zmysle § 250ja ods. 5 OSP prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak.

Takto potom vo veciach súkromnoprávných sporov a ukladania sankcií je zásadne prípustné podať odvolanie, navrhnúť obnovu konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie podľa štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, ak nie sú uvedené opravné prostriedky vylúčené ustanovením § 246c ods. 1 veta tretia Občianskeho súdneho poriadku a § 250ja Občianskeho súdneho poriadku, samozrejme za podmienky, že súdom prvého stupňa v správnom súdnictve je okresný súd (t.j. § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, § 15 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb.).“

Predmetom preskúvacieho konania v danom prípade je vec sankčného charakteru, keď žalobcovi bola rozhodnutím žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu uložená sankcia. Rozsudkom najvyššieho súdu, dovolaním napadnutého, bol zmenený rozsudok krajského súdu, ktorý postupom podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodol ako súd prvého stupňa, tak, že sankciu žalobcovi uplatniac plnú jurisdikciu znížil.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo súdneho spisu je zrejmé, že predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku bola v danej veci síce vec sankčného charakteru, avšak vecne príslušným súdom na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorý rozhodol v správnom konaní ako príslušný odvolací správny orgán, bol krajský súd, ako súd prvého stupňa, a na základe odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu rozhodol vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozhodnutím (rozsudkom napadnutým dovolaním), proti ktorému zákonodarca v právnej úprave ustanovenej v § 246c

ods.1, veta tretia O.s.p. nepripúšťa opravný prostriedok (riadny ani mimoriadny). Z uvedených dôvodov v danom prípade nie je možné aplikovať na prípustnosť dovolania právnu úpravu ustanovenú v § 250ja ods.5, v ktorej zákonodarca stanoví, že proti rozsudku súdu podľa § 250j ods. 5 je prípustný opravný prostriedok podľa štvrtej časti, ak nie je ustanovené inak, keďže v právnej norme § 246c ods.1, veta tretia je ustanovené inak a v právnej norme § 246c ods.1, veta druhá zákonodarca ustanovuje, že opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti (piata časť Občianskeho súdneho poriadku). Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v tomto prípade dovolanie žalobcu nie je prípustné.

Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 104 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. konanie vo veci zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.

Najvyšší súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. februára 2010 číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve. V jeho publikovanom znení Ústavný súd Slovenskej republiky akceptuje výklad Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné, ako súladný so základným právom na súdnu ochranu.

V odôvodnení uznesenia sa zaoberal aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07, ktorým bol na určitý čas vyjadrený opačný právny názor na prípustnosť dovolania.

Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 283/07 zrušil uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania dôvodiac, že tzv. zmätočné dovolacie dôvody sa vzťahujú aj na súdne rozhodnutia vydané podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku. Argumentácia IV. senátu ústavného súdu bola založená na texte záhlavia ustanovenia § 237 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú naplnené zmätočné dôvody.

Týmto nálezom ústavný súd nepochybne autoritatívne dal na vedomie nielen konkrétnemu sťažovateľovi vo veci sp. zn. IV. ÚS 283/07, že jeho sťažnosť bola úspešná, ale zároveň (prostredníctvom internetu) tým oznamoval aj eventuálnym sťažovateľom, že do budúcnosti môžu podať dovolanie zo zmätočných dôvodov proti rozhodnutiu správneho súdu v prípade, ak sa tieto budú kryť s dôvodmi ústavnoprávnymi. Zároveň tým aj najvyššiemu súdu naznačil, aby zmenil koncepciu prípustnosti dovolania v správnych veciach.

Ústavný súd v uznesení zo 16. februára 2010 číslo II. ÚS 65/2010, ale uviedol, že otázka prípustnosti dovolania v správnom súdnictve mala byť pôvodne predmetom konania o zjednotení právnych názorov. Z rozpravy pléna ústavného súdu však vyplynulo, že citovaný nález ústavného súdu bol ojedinelým v inak konštantnej judikatúre ústavného súdu akceptujúcej neprípustnosť dovolania v správnych veciach, a preto nie je nevyhnutné využiť procedúru zjednocovania právnych názorov. Napokon aj štvrtý senát akceptoval uvedený právny názor v náleze sp. zn. IV. ÚS 208/08 a v uznesení sp. zn. IV. ÚS 274/09.

Ústavný súd Slovenskej republiky v doterajšej judikatúre vyslovil právny záver, podľa ktorého „nieť žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

Ústavný súd taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokúvaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarca nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť máťúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

Podanie dovolania v správnom súdnictve preto ani s poukazom na uznesenie IV. ÚS 283/07 neprichádza do úvahy.

V dôsledku tohto právneho názoru ústavného súdu nedošlo k zmene v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, a preto bolo konanie vo veci zastavené pre nedostatok podmienok konania.

Vzhľadom k tomu, že konanie v danom prípade bolo zastavené, najvyšší súd nerozhodol o návrhu žalobcu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.